

Розірвання шлюбу

Станом на: Жовтень 2016

Ця пам'ятка містить інформацію про наступне:

1. Шлюборозлучний статут, тобто законодавство, що застосовується відносно процедури розлучення.
2. Визнання іноземних рішень у сімейних справах

Шлюборозлучний статут, Регламент ЄС "Рим III" від 21.06.2012

21.06.2012 вступив в силу Регламент ЄС "Рим III", що регулює, яке законодавство застосовується у випадках розірвання шлюбу за кордоном. Розірвання шлюбу з того часу підлягає законодавству тієї країни, в якій подружжя мало постійне місце проживання на момент звернення до суду. Нове регулювання має застосовуватися і в тих випадках, коли країна перебування подружжя не є учасником зазначеного вище Регламенту (напр., Україна).

Сфера застосування Регламенту "Рим III" охоплює матеріальне шлюборозлучне право. До нього належать такі передумови, як наприклад, необхідний час для розлучення або надання відповідних причин розірвання шлюбу. Майново-правові наслідки шлюбу та обов'язки щодо утримання виключені зі сфери дії Регламенту "Рим III".

Регламент "Рим III" передбачає можливість вибору законодавства. Подружжя може самостійно визначити яке законодавство буде застосовуватися у разі їх розлучення. Якщо одним з членів подружжя є громадянин Німеччини, тоді у разі можливого розлучення може бути обране, наприклад, німецьке законодавство. Така домовленість про вибір законодавства може бути погоджена або змінена в будь-який момент перед зверненням до суду.

Домовленість про вибір законодавства потребує письмової форми. При цьому обов'язково слід дотримуватися формулярних приписів країн-учасників Регламенту. Німецьке законодавство передбачає нотаріальне посвідчення. Проте німецькі формулярні приписи повинні обов'язково застосовуватися лише в тому випадку, якщо обидва члени подружжя мають своїм звичайним місцем перебування Німеччину або один з членів подружжя має місцем перебування Німеччину, а інший одну з країн, що не є учасником Регламенту (наприклад, Україну).

Якщо з огляду на передумови необхідно або якщо члени подружжя цього виразно бажають, Посольство Німеччини в Києві може посвідчити домовленість про вибір законодавства. З огляду на обмеження німецько-радянського консульського договору Посольство в Києві може посвідчувати все ж тільки заяви громадян Німеччини.

Зареєстроване партнерство не входить до сфери застосування Регламенту "Рим III". Розлучення підлягає надалі країні, яка веде зазначений реєстр.

Визнання іноземних рішень у шлюбних справах

Рішення, за яким шлюб німця/німкені за кордоном розривається, скасовується або оголошується недійсним, набуває чинності в Німеччині лише тоді, якщо компетентне німецьке земельне управління юстиції встановить, що існують передумови для його визнання (§ 107 Закону про провадження у сімейних справах). У випадку, якщо рішення іноземного суду про розірвання шлюбу містить також право догляду (проживання чи виховання) за неповнолітньою дитиною, то це рішення стає чинним у сфері дії німецької юрисдикції лише в тому випадку, якщо відбулося формальне визнання рішення про розірвання шлюбу.

Також і можливе рішення іноземного суду про право догляду за малолітньою дитиною (її виховання), яке міститься у рішенні про розірвання шлюбу, набуває юридичної чинності у сфері дії німецької юрисдикції лише в тому випадку, якщо відбулося формальне визнання рішення про розірвання шлюбу.

Заяву про визнання іноземного рішення у шлюбних питаннях розглядає управління юстиції німецької федеральної землі, в якій зазвичай перебуває один із колишнього подружжя. Якщо жоден із подружжя не має постійного перебування у Німеччині, то заяву слід адресувати Сенатському управлінню юстиції і захисту споживачів землі Берлін. Формуляр заяви, а також, подальшу корисну інформацію, Ви знайдете на сайті Сенатського управління юстиції землі Берлін.

Заяву Ви можете подавати в:

- Установу, безпосередньо компетентну в питаннях визнання або
- німецький РАГС (наприклад, у разі потреби одержання свідоцтва про правову шлюбоспроможність або в разі укладення шлюбу в цьому РАГСі) чи
- Посольство Німеччини в Києві. Посольство Німеччини в Києві стягує збір (за засвідчення підпису - 20 євро і за засвідчення копій - 1,50 євро за сторінку але щонайменше 15 євро) і перепроваджує клопотання до компетентного німецького земельного управління юстиції.

До повністю заповненого формуляра заяви необхідно додати такі документи:

- Рішення іноземного суду про розірвання шлюбу з відміткою про набуття ним чинності і, якщо є, свідоцтво про розірвання шлюбу;
- Свідоцтво про одруження щодо шлюбу, який розривається або відповідний витяг з реєстру про одруження;
- підтвердження громадянства (наприклад, закордонний паспорт, свідоцтво про громадянство);
- переклад німецькою мовою всіх документів, виданих іноземною мовою. Українські документи прохання перекласти відповідно до норми ISO (ISO 9:1995).
- довідку про зарплату/доходи заявника.

Чи потрібен апостиль для всіх документів або іноземні документи будуть визнані справжніми без додаткових доказів – це вирішує німецька установа, до якої подаються документи. У більшості ж випадків вимагається апостиль для документів.

Посольство
Федеративної Республіки Німеччина
Київ

Визнання чи невизнання рішення земельним управлінням юстиції обов'язкове для всіх судів і адміністративних установ Німеччини. З моменту визнання іноземного рішення про розірвання шлюбу, він вважається розірваним також і для сфери німецької юрисдикції - заднім числом, починаючи з дати прийняття іноземного рішення.

Примітка: Рішення у шлюбних справах судів/установ країн-членів Європейського Союзу в цілому не потрібно підтверджувати в Німеччині. Подальшу інформацію з цього приводу можна отримати в управліннях юстиції федеральних земель.